KENDELSE AFSAGT AF RETTENS PRÆSIDENT

4. juni 1996 *

I sag T-18/96 R,

Stichting Certificatie Kraanverhuurbedrijf, Culemborg (Nederlandene),

Federatie van Nederlandse Kraanverhuurbedrijven, Culemborg (Nederlandene),

ved advokaterne Martijn van Empel, Amsterdam, og Thomas Janssens, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Marc Loesch, 11, rue Goethe,

sagsøgere,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Wouter Wils, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

sagsøgt,

* Processprog: nederlandsk.

angående en begæring om udsættelse af gennemførelsen af Kommissionens beslutning 95/551/EF af 29. november 1995 om en procedure i henhold til EF-traktatens artikel 85 (IV/34.179, 34.202, 216 — Stichting Certificatie Kraanverhuurbedrijf og Federatie van Nederlandse Kraanverhuurbedrijven, EFT L 312, s. 79) samt en begæring om aktindsigt i forbindelse med denne procedure,

har

PRÆSIDENTEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS
RET I FØRSTE INSTANS

afsagt følgende

Kendelse

1 Federatie van Nederlandse Kraanverhuurbedrijven (nederlandsk sammenslutning af virksomheder, der udlejer mobilkraner, herefter »FNK«) er en sammenslutning, som ifølge sine vedtægter har til formål at samle de nederlandske virksomheder, der udlejer mobilkraner, i en generel organisation, at fremme udviklingen af nederlandske kranudlejningsvirksomheder, at varetage kranudlejningsvirksomhedernes interesser, i særdeleshed medlemmernes, og at fremme kontakt og samarbejde mellem disse.

2 Stichting Certificatie Kraanverhuurbedrijf (certificeringsinstitut vedrørende kranudlejningsvirksomheder, herefter »SCK«) er en organisation, hvis hovedformål ifølge dens vedtægter er at vedtage retningslinjer vedrørende kranudlejningsvirksomhedernes organisation, at udstede certifikater til de kranudlejningsvirksomheder, navnlig medlemmerne af FNK, som opfylder disse retningslinjer og at kontrollere, om de certificerede virksomheder, overholder retningslinjerne.

3 Den 13. januar 1992 indgav elleve kranudlejningsvirksomheder, hvoraf ni var hjemmehørende i Nederlandene og to i Belgien, en klage over SCK og FNK. De gjorde gældende, at SCK og FNK overtrådte EF-traktatens konkurrenceregler ved at udelukke virksomheder, der ikke er certificeret af SCK, fra udlejning af mobile kraner og ved at foreskrive faste priser for udlejning af sådanne kraner.

4 SCK og FNK har anmeldt deres vedtægter og interne reglementer til Kommissionen henholdsvis den 15. januar og 6. februar 1992. Begge organer har anmodet om negativattest, subsidiært fritagelse i henhold til traktatens artikel 85, stk. 3.

5 Den 29. november 1995 afsluttedes den administrative procedure for Kommissionen med vedtagelsen af beslutning 95/551/EØF om en procedure i henhold til EF-traktatens artikel 85 (IV/34.179, 34.202, 216 — Stichting Certificatie Kraanverhuurbedrijf og Federatie van Nederlandse Kraanverhuurbedrijven, EFT L 312, s. 79, herefter »beslutningen«).

6 Ifølge beslutningens artikel 1 har FNK's medlemmer anvendt et prissystem, der er i strid med traktatens artikel 85, stk. 1. Systemet omfattede »vejledende priser«, der fandt anvendelse ved udlejning af kraner til virksomheder, der ikke var medlemmer af FNK, og »modregningspriser«, der blev anvendt på udlejningstransaktioner mellem sammenslutningens medlemmer. Herved fik medlemmerne mulighed for med forholdsvis stor sikkerhed at forudsige konkurrenternes prispolitik. De virksomheder, der er medlemmer af sammenslutningen, forhandlede med hinanden og med FNK om fastsættelsen af priserne. Virksomhederne var forpligtet til at overholde dem, idet de virksomheder, der ikke overholdt priserne, måtte påregne at blive frataget medlemskabet i overensstemmelse med artikel 10, stk. 1, litra d), i sammenslutningens vedtægter.

Dette system, der blev indført den 15. december 1979, blev ophævet den 28. april 1992 i forbindelse med opfyldelsen af en kendelse om foreløbige forholdsregler, afsagt af formanden for Arrondissementsrechtbank, Utrecht, den 11. februar 1992, hvorved FNK blev pålagt ikke længere at anvende systemet.

7 Ifølge beslutningens artikel 3 har SCK overtrådt traktatens artikel 85, stk. 1, ved at forbyde de tilsluttede virksomheder at leje kraner hos virksomheder, der ikke er tilsluttet SCK (artikel 7, andet led, i det interne reglement). Kommissionen har i betragtningerne til beslutningen anført, at organisationen næsten kun består af virksomheder, der er medlemmer af FNK. Kommissionen finder, at udenlandske kranudlejningsvirksomheder er blevet forhindret i at få adgang til det nederlandske marked på grund af de certificeringsbetingelser, SCK har opstillet, da disse betingelser var udformet efter den særlige situation på det nederlandske marked. Det omtalte forbud mod leje medførte således, at det nederlandske marked var fuldstændigt eller næsten fuldstændigt lukket for virksomheder med hjemsted uden for Nederlandene.

Overtrædelsen har fundet sted fra den 1. januar 1991 til den 4. november 1993 (bortset fra perioden mellem den 17.2. og 9.7.1992). Den ophørte som følge af Gerechtshof, Amsterdam's kendelse af 28. oktober 1993, som stadfæstede kendelsen om foreløbige forholdsregler, som formanden for Arrondissementsrechtbank, Utrecht, havde afsagt den 6. juli 1993, og hvorved den havde pålagt SCK ikke længere at anvende forbuddet mod leje.

8 På grundlag af navnlig disse overvejelser har Kommissionen pålagt FNK og SCK straks at bringe de overtrædelser til ophør, som den fastslår, de hver især har begået (artikel 2 og 4 i beslutningen). Dernæst har Kommissionen pålagt FNK en bøde på 11,5 mio. ECU og SCK en bøde på 300 000 ECU (artikel 5 i beslutningen).

9 Ved stævning indgivet til Rettens Justitskontor den 2. februar 1996 har FNK og SCK anlagt sag med påstand om, at det fastslås, principalt at beslutningen er en

nullitet, subsidiært at den i det hele erklæres ugyldig, og mest subsidiært at beslutningen annulleres delvis, således at der ikke pålægges dem nogen bøde.

10 Ved særskilt dokument indgivet til Rettens Justitskontor den samme dag har sagsøgerne i medfør af traktatens artikel 185 fremsat begæring om udsættelse af gennemførelsen af beslutningens artikel 4, hvorved SCK pålægges ikke at anvende forbuddet mod leje, der fremgår af artikel 7, andet led, i organisationens reglement, og af beslutningens artikel 5, hvorved SCK og FNK pålægges de to bøder. I denne sammenhæng har sagsøgerne anmodet om ikke alene at blive fritaget for forpligtelsen til omgående at betale, men også for at »stille sikkerhed i form af en bankgaranti eller anden sikkerhed« for betaling af bøderne. Ved samme dokument har sagsøgerne fremsat begæring om foreløbige forholdsregler med henblik på, at Kommissionen tilpligtes at give dem aktindsigt i sagerne IV/34.179, 34.202 og 34.216.

11 Kommissionen har indgivet skriftlige bemærkninger til begæringen om foreløbige forholdsregler den 20. februar 1996.

12 Parterne har fremsat mundtlige bemærkninger i retsmødet den 1. marts 1996.

13 Ved skrivelse af 4. april 1996 har SCK hævet sagen for så vidt angår begæringen om udsættelse af gennemførelsen af beslutningens artikel 4 for så vidt denne bestemmelse pålægger SCK ikke længere at anvende forbuddet mod leje. Sagsøgerne har opretholdt de øvrige punkter i begæringen. Kommissionen har i skriftlige bemærkninger, der er indgivet den 12. april 1996, taget denne delvise ophævelse til efterretning og har ifølge procesreglementets artikel 99 og artikel 87, stk. 5, påstået SCK dømt til at betale de tilsvarende sagsomkostninger.

Retlige bemærkninger

14 I henhold til bestemmelserne i EF-traktatens artikel 185 og 186, jf. artikel 4 i Rådets afgørelse 88/591/EKSF, EØF, Euratom af 24. oktober 1988 om oprettelse af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans (EFT L 319, s. 1), som ændret ved Rådets afgørelse 93/350/Euratom, EKSF, EØF af 8. juni 1993 (EFT L 144, s. 21) og 94/194/EKSF, EF af 7. marts 1994 (EFT L 66, s. 29), kan Retten, hvis den skønner, at forholdene kræver det, udsætte gennemførelsen af den anfægtede retsakt eller foreskrive de nødvendige foreløbige forholdsregler.

15 Det fremgår af procesreglementets artikel 104, stk. 2, at begæringer om foreløbige forholdsregler i henhold til traktatens artikel 185 og 186 skal angive de omstændigheder, der medfører uopsættelighed, og de faktiske og retlige grunde til, at den begærede foreløbige forholdsregel umiddelbart forekommer berettiget. De begærede forholdsregler skal have foreløbig karakter i den forstand, at de ikke må foregribe afgørelsen i hovedsagen (jf. senest kendelse afsagt af Rettens præsident den 22.4.1996, sag T-23/96 R, De Persio mod Kommissionen, Sml. II, s. 527, præmis 19).

Parternes argumenter

16 Hvad angår den begærede forholdsregels umiddelbare berettigelse (fumus boni juris) gør sagsøgerne indledningsvis gældende, at beslutningen er en nullitet. I denne sammenhæng anfører de, at Kommissionen ikke i beslutningens dispositive del tager stilling til deres anmodning om fritagelse, der er indgivet i henhold til traktatens artikel 85, stk. 3, selv om den udtrykkeligt henviser hertil i betragtningerne. De fremfører, at ifølge Rettens praksis (dom af 17.9.1992, sag T-138/89, NBV og NVB mod Kommissionen, Sml. II, s. 2181, præmis 31) kan kun en retsakts konklusion have retsvirkninger, uanset hvilke betragtninger der danner grundlag for denne. Beslutningen er derfor en nullitet.

17 Subsidiært gør sagsøgerne gældende, at beslutningen er ugyldig, for det første, fordi den ikke indeholder nogen begrundelse, hvilket er en tilsidesættelse af traktatens artikel 85, stk. 1 og 3, og for det andet, fordi retten til kontradiktion er blevet tilsidesat.

18 Hvad angår anbringenderne om manglende begrundelse og tilsidesættelse af traktatens artikel 85, stk. 1, hævder de to sagsøgere, at Kommissionen har fastslået, at handelen mellem medlemsstaterne er påvirket i denne sidstnævnte bestemmelses forstand uden dog herved at have anvendt de relevante kriterier, som Retten har redegjort for i dommen af 14. juli 1994 (sag T-77/92, Parker Pen mod Kommissionen, Sml. II, s. 549, præmis 39 og 40).

Dernæst bestrider SCK den kvalifikation, der er indeholdt i beslutningen, hvorefter organisationen er en virksomhed eller en sammenslutning af virksomheder, som omhandlet i traktatens artikel 85, stk. 1. Denne kvalifikation er ikke i overensstemmelse med Domstolens praksis, navnlig dommene af 23. april 1991 (sag C-41/90, Höfner og Elser, Sml. I, s. 1979) og af 17. februar 1993 (forenede sager C-159/91 og C-160/91, Poucet og Pistre, Sml. I, s. 637). SCK gør dernæst gældende, at i modsætning til, hvad der fremgår af beslutningen, er betingelserne for tilslutning til certificeringsordningen objektive og ikke diskriminatoriske, og formålet er alene at sikre et bestemt sikkerheds- og kvalitetsniveau hos de tilsluttede.

Efter FNK's opfattelse henviser Kommissionen fejlagtigt til et prissystem, som skulle være påtvunget sammenslutningens medlemsvirksomheder. I denne sammenhæng anfører denne sagsøger, at disse prisers funktion var at tjene som objektivt udgangspunkt i forhandlingerne mellem de pågældende virksomheder, hvorfor de ikke var bindende.

19 Hvad angår anbringenderne om manglende begrundelse og overtrædelse af traktatens artikel 85, stk. 3, gør SCK gældende, at beslutningen ikke indeholder en fyldig vurdering, der gør det berettiget ikke at anvende den nævnte bestemmelse. I modsætning til hvad Kommissionen hævder, giver SCK's system garantier, der går ud

over de garantier, som følger af Nederlandenes lovgivning eller andre ordninger. Dernæst kan et sådant system ikke være effektivt uden et forbud, pålagt medlemmerne af organisationen, mod at leje kraner hos ikke-tilsluttede virksomheder. Der findes nemlig ikke andre midler til at garantere en bygherre, der måtte ønske det, at der på hans byggeplads udelukkende anvendes kraner, der opfylder organisationens certificeringsbetingelser. Dernæst påvirker dette forbud, der kun vedrører leje af kraner, der foretages af virksomheder, der er certificeret af SCK, på ingen måde konkurrencen på markedet for udlejning af kraner.

FNK har på sin side anført, at sammenslutningens prissystem fremmer markedets gennemsigtighed. Det gør det muligt for kunderne at sammenligne konkurrerende tilbud og at sikre organiseringen af hele kranudlejningssektoren. Specielt øger anvendelsen af modregningspriser i lejekontrakterne mellem medlemmerne af sammenslutningen systemets effektivitet ved at forenkle indgåelsen af disse kontrakter.

20 Hvad angår dernæst anbringendet om tilsidesættelse af retten til kontradiktion, hævder sagsøgerne for det første, at Kommissionen har overtrådt artikel 6 i den europæiske menneskerettighedskonvention, idet den vedtog beslutningen næsten 47 måneder efter, at sagsøgerne havde anmeldt deres vedtægter og reglementer, og afviste deres udtrykkelige anmodning om at blive hørt før vedtagelsen af beslutningen, som i henhold til artikel 15, stk. 6, i Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962, første forordning om anvendelse af bestemmelserne i traktatens artikel 85 og 86 (EFT 1959-1962, s. 81, herefter »forordning nr. 17«), har frataget dem den immunitet, der følger af artikel 15, stk. 5, hvad angår pålæggelsen af bøden. For det andet er det deres opfattelse, at Kommissionen har foretaget en uacceptabel indskrænkende fortolkning af deres ret til aktindsigt, idet den som svar på deres anmodning meddelte, at de havde fortabt deres ret til aktindsigt, da de ikke havde anmodet herom efter fremsendelsen af meddelelsen om klagepunkter og før besvarelsen heraf.

21 Endelig fremfører sagsøgerne, at Kommissionen har pålagt dem bøder, der er urimelige i forhold til de overtrædelser, den hævder at have ført bevis for, og til deres økonomiske situation. SCK gør navnlig gældende, at organisationen den 31. december 1994 havde en kontant beholdning på 796 315 HFL og aktiver i øvrigt på i alt 955 407 HFL, mens dens kortfristede gæld beløb sig til 849 208 HFL. Betalingen af den af Kommissionen fastsatte bøde på 650 000 HFL vil betyde organisationens endeligt. FNK understreger, at den den 31. december 1994 disponerede over en kontant beholdning på 318 554 HFL og aktiver i øvrigt på i alt 992 481 HFL. FNK er således ikke i stand til at betale en bøde på 24 000 000 HFL. Sagsøgerne tilføjer, at beslutningen ikke angiver de faktiske forhold, som har dannet grundlag for beregningen af bøderne.

22 Vedrørende spørgsmålet om de begærede foranstaltningers uopsættelighed gør sagsøgerne gældende, at de på grund af de meget høje bødebeløb hverken kan betale dem eller stille den af Kommissionen krævede bankgaranti i det tidsrum, sagen verserer. Ifølge sagsøgerne har de rådspurgte banker afvist at stille en sådan garanti. FNK og SCK vil være truet af konkurs, såfremt de ikke opnår den begærede udsættelse i henhold til traktatens artikel 185. Kommissionen har under hensyn til den uoprettelige skade, der truer dem, ikke nogen interesse i straks at fuldbyrde beslutningen hvad angår betaling af bøden.

23 Hvad angår fumus boni juris gør Kommissionen gældende, at den i modsætning til, hvad sagsøgerne hævder, navnlig i beslutningens betragtning 32 til 39 har gennemgået de argumenter, som FNK og SCK har fremført til støtte for deres anmodning om fritagelse i henhold til traktatens artikel 85, stk. 3.

24 Til den påståede overtrædelse af traktatens artikel 85, stk. 1, anfører Kommissionen, at handelen mellem medlemsstaterne faktisk er påvirket. Da de pågældende kraner nemlig kan transporteres, kan virksomhederne i andre medlemsstater være interesseret i at få adgang til markedet i Nederlandene. Dette bekræftes af det forhold, at to af klagerne er belgiske virksomheder.

Kommissionen finder, at SCK med urette bestrider, at kvalifikationen »virksomhed« i traktatens artikel 85, stk. 1's forstand er blevet anvendt på SCK i den anfægtede beslutning. SCK er nemlig ikke et offentligretligt organ, men snarere en organisation, der udøver kommerciel virksomhed, som består i en certificering mod vederlag af kranudlejningsvirksomheder. Det følger heraf, at organisationen er virksomhed, som omhandlet i traktatens artikel 85, stk. 1. Kommissionen tilføjer, at sagsøgerne underkender begrundelsen i den anfægtede beslutning, når de anfører, at Kommissionen ikke har påvist, at FNK's priser begrænser konkurrencen. I denne sammenhæng henviser Kommissionen til beslutningens betragtning 20, hvorefter systemet såvel omfatter en vedtægtsmæssig forpligtelse til at anvende »acceptable priser« som en sanktionsmekanisme med henblik på at tvinge FNK's medlemmer til at overholde denne forpligtelse.

25 Hvad angår den påståede overtrædelse af traktatens artikel 85, stk. 3, anfører Kommissionen, at sagsøgerne intet har fremført, som kan drage beslutningens begrundelse i tvivl. De har navnlig ikke påvist, at certificeringssystemet er mere effektivt end reglerne i lovgivningen, og at lejeforbuddet er nødvendigt. Da Kommissionen kan afslå en fritagelse endog uden at gennemgå samtlige betingelser i traktatens artikel 85, stk. 3, er dette i sig selv tilstrækkeligt til at begrunde afslaget på anmodningen om fritagelse, som FNK og SCK har indgivet.

26 Kommissionen benægter at have tilsidesat sagsøgernes ret til kontradiktion. Under hensyn til sagens faktiske omstændigheder har den truffet beslutningen inden for en rimelig frist. Hvad angår den manglende høring af SCK og FNK forinden beslutningen blev truffet i henhold til artikel 15, stk. 6, i forordning nr. 17, indebærer dette heller ikke en tilsidesættelse af retten til kontradiktion. Der foreligger ikke nogen bestemmelse, som forpligter Kommissionen til at høre parterne. En sådan høring kan dog være nødvendig, men kun såfremt der foreligger usædvanlige omstændigheder. Endelig har Kommissionen heller ikke overtrådt retten til aktindsigt, da sagsøgerne kunne have fået aktindsigt efter fremsendelsen af meddelelsen af klagepunkter og inden udstedelsen af beslutningen.

27 Det er Kommissionens opfattelse, at bøden på 300 000 ECU, som er pålagt SCK, ikke, heller ikke i absolutte tal, kan betragtes som urimelig høj. Bøden på 11,5 mio. ECU, der er pålagt FNK, er heller ikke urimelig høj under hensyn til omsætningen hos medlemmerne af FNK, som ifølge Rettens praksis (dom af 21.2.1995, sag T-29/92 SPO m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 289, præmis 385) skal tages i betragtning ved fastsættelsen af bødens størrelse. Bøden er heller ikke urimelig i forhold til det tidsrum, hvor overtrædelsen har fundet sted, som er på mere end ti år.

28 Vedrørende uopsætteligheden anfører Kommissionen, at sagsøgerne ikke har godtgjort, at de direkte er udsat for en trussel om konkurs. De fremlagte taloplysninger udgør i realiteten alene et øjebliksbillede af situationen den 31. december 1994, mens solvensen skal vurderes på grundlag af pengebevægelserne over en vis periode. Hvad angår FNK, har organisationen ikke taget højde for, at sammenslutningens medlemsvirksomheder kan betale bøden på de 11,5 mio. ECU, eller stille bankgarantien, da bødebeløbet langt fra svarer til maksimumsgrænsen på 10% af disse virksomheders samlede omsætning.

29 Endelig anfører Kommissionen, at sagsøgerne ikke har godtgjort, at det er uopsætteligt at give dem aktindsigt, og at begæringen herom under alle omstændigheder i realiteten ikke vedrører en foreløbig foranstaltning, som omhandlet i traktatens artikel 186, men snarere en foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse og bevisoptagelse, der er omhandlet henholdsvis i artikel 64 og artikel 65 til 67 i Rettens procesreglement.

Rettens bemærkninger

30 Da parterne delvis har hævet den del af sagen, der vedrører begæringen om udsættelse af gennemførelsen af artikel 4 i beslutningen, hvorved SCK pålægges ikke at anvende den i artikel 7, andet led, i organisationens reglement indeholdte klausul

om »lejeforbud«, skal Retten alene behandle begæringen om udsættelse af gennemførelsen af artikel 5 i beslutningen og begæringen om at give sagsøgerne indsigt i den pågældende administrative procedures akter.

31 Hvad angår den første begæring, der vedrører en udsættelse af gennemførelsen af beslutningen, for så vidt der i artikel 5 pålægges FNK en bøde på 11,5 mio. ECU og SCK en bøde på 300 000 ECU, bemærkes, at Kommissionen i sine skriftlige og mundtlige bemærkninger har anført, at den er rede til at acceptere, at bøderne betales i rater, på betingelse af at der stilles en bankgaranti til sikkerhed for det til enhver tid udestående restbeløb. Retten skal derfor tage stilling til, om den begærede forholdsregel er uopsættelig, hvorved det ikke blot skal undersøges, om betalingen af bøden, inden der er truffet endelig afgørelse i hovedsagen, kan medføre, at SCK og FNK lider alvorlige og uoprettelige skader, der ikke vil kunne genoprettes, selv om den anfægtede beslutning annulleres af Retten, men også, om sikkerhedsstillelsen kan medføre de samme alvorlige og uoprettelige skader (jf. senest kendelse afsagt af Rettens præsident den 11.8.1995, sag T-104/95 R, Tsimenta Chalkidos mod Kommissionen, Sml. II, s. 2235, præmis 19).

32 I denne sammenhæng gør sagsøgerne gældende, at Kommissionens inddrivelse af bøden eller alternativt opnåelsen af en sikkerhedsstillelse med de dertil hørende omkostninger i lyset af deres finansielle situation kun kan medføre, at de ophører med at eksistere. Til støtte for denne udtalelse henviser de til deres respektive formueforhold pr. 31. december 1994 (jf. ovenfor, præmis 21 i nærværende kendelse). Dernæst har de fremlagt skrivelser af 4. og 10. januar 1995 fra to nederlandske banker, som afviser at stille en bankgaranti for dem for henholdsvis 300 000 ECU og 11,5 mio. ECU, navnlig på grund af, at de ikke besad tilstrækkelige værdier og aktiver som sikkerhed herfor. Kommissionen gør på sin side gældende, at SCK og FNK har givet oplysningerne om deres formueforhold uden hensyntagen til, at sammenslutningens medlemsvirksomheder, som ligeledes har fordel af det certificeringssystem, organisationen har oprettet, tilsammen har en omsætning på 200 mio. ECU. Den bøde, der er pålagt SCK, er således ubetydelig i forhold til denne omsætning, og bøden, der er pålagt FNK, udgør kun 5% af denne omsætning

33 Det bemærkes, at ifølge fast retspraksis skal bødens maksimumsbeløb, der er fastsat til 10% af omsætningen inden for det sidste regnskabsår (artikel 15, stk. 2, i forordning nr. 17), beregnes på grundlag af omsætningen for hver af de virksomheder, som har deltaget i aftalerne eller den samordnede praksis, eller når overtrædelsen sker ved, at en sammenslutning af virksomheder træffer en beslutning, af samtlige de virksomheder, som er medlemmer af sammenslutningen, i hvert fald når denne efter sine interne regler kan handle med bindende virkning for sine medlemmer. En sådan opfattelse hviler på, at den indflydelse, som en sammenslutning af virksomheder har kunnet udøve på markedet, ikke beror på dens egen »omsætning«, som hverken er udtryk for dens størrelse eller dens økonomiske styrke, men på medlemsvirksomhedernes årsomsætning, hvilket er et udtryk for dens størrelse og økonomiske styrke (Rettens dom i ovennævnte sag SPO m.fl. mod Kommissionen, præmis 385, og af 23.2.1994, forenede sager T-39/92 og T-40/92, Europay mod Kommissionen, Sml. II, s. 49, præmis 137).

34 I denne sag indeholder FNK og SCK's vedtægter og reglementer bestemmelser, hvorefter de kan forpligte de kranudlejningsvirksomheder, som er medlemmer af sammenslutningen og/eller modtagere af SCK's tjenesteydelser.

Mere præcist bestemmes det ifølge beslutningen (betragtning 10 og 20) i artikel 6, stk. 1, i FNK's vedtægter, at beslutninger, der er truffet i overensstemmelse med vedtægterne og reglementerne, er bindende for medlemmerne. Dernæst bestemmes det i artikel 10, stk. 1, litra d), i de samme vedtægter, at et medlem, som handler i strid med disse bestemmelser, kan fratages medlemskabet. Hvad navnlig angår anvendelsen af vejledende priser og modregningspriser, som er den overtrædelse, Kommissionen har sanktioneret, henvises der i beslutningen til artikel 3, litra b), i det interne reglement, hvorefter FNK's medlemmer er forpligtet til at anvende acceptable priser. Der henvises ligeledes til artikel 3, litra c), hvorefter medlemmerne skal følge de af sammenslutningen fastsatte almindelige betingelser, hvori der henvises til de af denne fastsatte vejledende priser. Sagsøgerne bestrider, at disse regler kan fortolkes, som om der derved indføres et bindende prissystem, idet de priser, Kommissionen henviser til, alene er vejledende priser og udgør »eksempler på prisforslag«, der anvendes som »udgangspunkt« for forhandlinger mellem virksomhederne. Det skal imidlertid bemærkes, at sagen ikke indeholder elementer, som umiddelbart giver grundlag for at betvivle, at anvendelsen af priserne har været i de tilsluttede virksomheders interesse. Dernæst fremgår det af ordlyden af

begæringen om foreløbige forholdsregler, at sagsøgerne selv betragter et sådant system som en »prisstruktur«, som gør det muligt at organisere markedet for leje af kraner (pkt. 95 til 97 i begæringen om foreløbige forholdsregler).

I øvrigt benægter SCK ikke, at bestemmelserne i dens vedtægter og reglementer er bindende. SCK påpeger navnlig, at efter artikel 7, andet led, i dens reglement er de virksomheder, som organisationen certificerer, forpligtet til »kun at anvende (eller lade anvende) kraner, der er forsynet med gyldige certificeringsplader« (pkt. 17 i begæringen om foreløbige forholdsregler). Det er således ubestridt, at de virksomheder, der profiterer af SCK's tjenesteydelser, er forpligtet til at overholde de ovennævnte bestemmelser og navnlig forbuddet mod leje, som ifølge Kommissionens beslutning er en overtrædelse.

På dette grundlag må Retten konstatere, at kranudlejningsvirksomhederne ud fra en umiddelbar betragtning overholdt sammenslutningens og organisationens bestemmelser. Sagsøgernes objektive interesser kan derfor ikke umiddelbart anses for at være uafhængige af de virksomheders interesser, der er tilsluttet FNK og/eller dem, der profiterer af SCK's tjenesteydelser.

35 Det følger heraf, at der ifølge fast retspraksis skal foretages en vurdering af den risiko for en alvorlig og uoprettelig skade, som følger af, at de pålagte bøder betales, eller der stilles bankgaranti, idet der skal tages hensyn til størrelsen af og den økonomiske styrke hos medlemsvirksomhederne i sammenslutningen og/eller de virksomheder, der profiterer af organisationens tjenesteydelser.

36 Hvad angår FNK har sagsøgerne og Kommissionen anført, at den samlede omsætning i medlemsvirksomhederne i denne sammenslutning er på ca. 180-200 mio. ECU. Da der ikke foreligger beviser for det modsatte, må det antages, at deres økonomiske situation giver tilstrækkelig grundlag for at betale en bøde, der svarer til ca. 5-6,5% af denne omsætning, eller så meget desto mere stille en tilsvarende

bankgaranti. Gennemførelsen af artikel 5 i beslutningen, inden Retten har truffet afgørelse i hovedsagen, medfører således ikke den påståede alvorlige og uoprettelige skade, der skulle bestå i, at sammenslutningen går konkurs.

37 Den samme analyse gælder for vurderingen af risikoen for, at der indtræder en alvorlig og uoprettelig skade, som hævdet af SCK, som skulle følge af en øjeblikkelig opfyldelse af SCK's forpligtelse til at betale den i beslutningens artikel 5 indeholdte bøde på 300 000 ECU, eller stille en bankgaranti til sikkerhed herfor. Det må konstateres, at selv om SCK er en organisation og således som sådan i modsætning til sammenslutningen bør handle selvstændigt i forhold til de virksomheder, som bidrager til dens formue, fremgår det klart af sagen, at SCK handler inden for rammerne af FNK, udøver de samme aktiviteter og forfølger de samme formål som FNK.

Dette resultat følger af flere forhold. For det første er SCK blevet oprettet af en repræsentant for FNK. For det andet fremgår det af beslutningen, at syv virksomheder ud af 190, der var tilsluttet SCK i 1994, ikke var medlemmer af FNK, en andel som synes at være forøget siden, men som for tiden ikke overstiger 11-13% ifølge de oplysninger, sagsøgerne gav i retsmødet. For det tredje fremgår det af stiftelsesvedtægterne for SCK, at organisationens opgave er at udarbejde forskrifter til FNK's medlemmer vedrørende indretningen af kranudlejningsvirksomheder, at udstede certifikater til de af FNK's medlemmer, som overholder disse forskrifter, og at kontrollere, om indehaverne af certifikaterne overholder dem (artikel 2 i SCK's stiftelsesvedtægter). For det fjerde fremgår det af beslutningen, at SCK's interne organisation indtil 1987 var fastlagt i stiftelsesvedtægterne, hvorefter SCK blev ledet af en bestyrelse, hvis medlemmer blev udpeget og afskediget af FNK's daglige ledelse (artikel 5, stk. 2, i vedtægterne), og at bestyrelsen ydermere blev bistået og kontrolleret af et sagkyndigt udvalg, hvis medlemmer blev udpeget og afskediget af bestyrelsen efter aftale med FNK's daglige ledelse (artikel 7, stk. 1, i vedtægterne). Efter en ændring af vedtægterne den 15. december 1987 er forbindelserne mellem disse to organer blevet reduceret. De er dog stadig meget snævre, idet — som anført af sagsøgerne i retsmødet — to af de fire medlemmer af bestyrelsen endnu udpeges af FNK, og to medlemmer i det sagkyndige udvalg (benævnt rådgivende organ siden 20.6.1994) repræsenterer FNK, mens de øvrige medlemmer repræsenterer ordregiverne, leverandørerne og de offentlige myndigheder.

38 På grundlag af disse forhold skal SCK's økonomiske situation vurderes under hensyn til de forbindelser, som organisationen har med FNK og således med sammenslutningens medlemsvirksomheder. Ved vurderingen af SCK's mulighed for at betale bøden eller stille den alternative af Kommissionen krævede bankgaranti, må det derfor anses for rimeligt at tage hensyn til den økonomiske evne hos de virksomheder, der profiterer af organisationens tjenesteydelser (jf. senest kendelse afsagt af Rettens præsident den 21.12.1994, sag T-295/94 R, Buchmann mod Kommissionen, Sml. II, s. 1265, præmis 26).

39 På grundlag af tilsvarende overvejelser, som dem, der blev anvendt ved vurderingen af FNK's økonomiske situation, konstaterer Retten, at de virksomheder, der profiterer af SCK's tjenesteydelser, er i stand til at betale bøden og så meget desto mere at yde den nødvendige bistand ved oprettelsen af en bankgaranti til sikkerhed for den bøde, der er pålagt SCK ved artikel 5, stk. 2, i beslutningen. Under disse omstændigheder medfører gennemførelsen af en sådan bestemmelse ikke nogen risiko for — i modsætning til hvad sagsøgerne hævder — at SCK går konkurs.

40 Begæringen om udsættelse af gennemførelsen af artikel 5 i beslutningen tages således ikke til følge, uden at der er grund til at undersøge, om de anbringender og argumenter, sagsøgerne har anført i hovedsagen, umiddelbart forekommer berettigede.

41 Hvad endelig angår sagsøgernes begæring om, at Kommissionen påbydes at give dem aktindsigt i deres sager IV/34.179, 34.202 og 34.216, bemærkes, at den begærede foranstaltning principielt er en foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse og bevisoptagelse, som henhører under Rettens kompetence (artikel 64 til 67 i procesreglementet) og ikke en foreløbig foranstaltning, som kan træffes i forbindelse med en sag om anvendelse af foreløbige foranstaltninger. I denne sammenhæng fremgår det af retspraksis, at i et tilfælde, hvor Kommissionen har afvist at give en part i den administrative procedure aktindsigt, påhviler det Retten at vurdere, om det er hensigtsmæssigt under hovedsagen at give denne part aktindsigt, således at parten kan forsvare sig, og således at Retten med kendskab til sagen kan

tage stilling til søgsmålsgrunde og argumenter, som denne part har fremlagt (jf. Domstolens dom af 13.2.1979, sag 85/76, Hoffmann-La Roche mod Kommissionen, Sml. s. 461, præmis 15).

Af disse grunde

bestemmer

RETTENS PRÆSIDENT

1) Begæringen om foreløbige forholdsregler tages ikke til følge.

2) Afgørelsen om sagens omkostninger udsættes.

Således bestemt i Luxembourg den 4. juni 1996.

H. Jung — A. Saggio

Justitssekretær — Præsident